
ZPRAVODAJ

Římskokatolické farnosti Brandýs nad Labem

ČÍSLO 2

ÚNOR 2018

Úvodní slovo P. Josefa Hurta

Letos začíná postní doba již 14. února. Asi už každý má nějakou osvědčenou strategii na toto období. Jedním z osvědčených prostředků je také čas na duchovní obnovu. Pro mládež je tu nabídka duchovní obnovy v Kolíně pro vikariát staroboleslavský, kolínský, mladoboleslavský a kutnohorskopoděbradský. Duchovní obnovu pro brandýskou farnost povede 10. března P. Sebastian Kopeček, nový farář z Čelákovic.

Osmičkový rok je často připomínán v médiích, ale je užitečné jej také vnímat v duchovních a regionálních souvislostech. Vnímat i to, jak krásná je naše země a jak je dobré znát naše kulturní dědictví včetně kdysi slavných poutních míst jako jsou Skoky.

Je po prezidentských volbách a mnoho komentářů mluví o rozdělení, které volby přinesly. Objevují se výzvy k hledání jednoty. Věřící křesťané mají

zkušenost s modlitbou a také aktivitou při budování jednoty mezi církvemi, ať již díky modlitbám komunity z Taize nebo lednovému týdnu modliteb za jednotu křesťanů. Nemálo křesťanů se také zapojilo do aktivit podporujících smíření mezi českým a německým národem. Jak hledat jednotu a smíření v politickém životě, je těžší oříšek, zvláště když téma politiky dlouhodobě vytěsňujeme z teologické reflexe a praxe.

Papež František mluví o službě lásky i v souvislosti s politikou. Třeba se to naučíme a nebudeme znovu sklízet ovoce naivity, s jakou někteří katolíci přijali pomluvy o zednářství atd., které šířilo okolí prezidenta Zemana. Nyní se můžeme modlit, aby staronový prezident byl osvěcen Duchem sv. a stal se moudřejším. Snad se také rozpomeneme na to, že se kdysi hlásil k bířmování, které přijal a na které asi zase zapomněl.

Oznámení

Biblický klub

Pravidelná setkání biblického klubu se budou konat v úterý 13.2. a 27.2. od 19.15 na faře v Brandýse.

Dětská mše

Mše svatá přívětivá pro děti bude 11.2. od 10.30. Kromě dětské mše bude v Brandýse i *obvyklá mše* v 8.30. Mši v Toušeni v 10.30 bude sloužit pozvaný kněz z některé okolní farnosti.

Lázně otce Josefa

Kvůli lázeňskému pobytu otce Josefa nebudou ve farnosti od 20.2. všednodenní mše.

Farní ples

Srdečně zveme všechny příznivce společenského tance na farní ples, který se uskuteční v pátek 9.2. od 20 hodin v Hlavenci. Vstupenky si můžete zamluvit na telefonu 775 276 586. Za pořadatele Jarmila Habartová.

Letní tábor

Rádi bychom uspořádali letní tábor pro děti v termínu od 11.8. do 18.8.2018. Místo bude upřesněno podle zájmu a počtu dětí.

Nezávazně přihlášky podávejte do konce února 2018 našim katechetům – Martě Kupkové, Kláře Pirklové nebo Pavlu Jirešovi.

Biblický karneval aneb „i Abrahám tancoval“

Kdy: V sobotu 10.2.2018 od 15.00. Dřívější příchod za účelem přestrojení vítán.

Kde: Na faře v Brandýse nad Labem.

Převleky: Inspirace biblickými postavami.

Pro koho: Pro všechny duchem mladé z brandýské a boleslavské farnosti (a jejich kamarády, pokud se budou chtít zúčastnit), účast rodičů dobrovolná.

Občerstvení: Zajištěno. Každý, kdo bude chtít přispět buchtou či koláčem, je vítán.

Průběh: Tancování, různé hry, dobrovolné představení masek (děti mohou hádat, koho druzí představují, „Bibličtí“ o sobě mohou něco říci – proč si masku vybrali, co o vybrané postavě vědí). Na závěr bude tombola z lístků.

A stejně jako minulý rok: **možná přijde i kouzelník.**

Postní duchovní obnova pro mládež

Postní duchovní obnova pro mládež od 15 do 25 let z vikariátů kolínského, staroboleslavského, mladoboleslavského a kutnohorsko-poděbradského proběhne v sobotu 17. března 2018 od 9.45 do 15.15 v Kolíně. Povede ji liberecký arciděkan P. Radek Jurnečka.

Postní duchovní obnova pro farnost

Postní duchovní obnovu pro brandýskou farnost povede v sobotu 10.3. P. ThLic. Sebastian Piotr Kopeć OFMConv., nový farář z Čelákovic.

Arcidiecézní setkání mládeže

Letošní arcidiecézní setkání mládeže bude v sobotu 24. března.

Liturgický kalendář

Pátek 2. února

Svátek Uvedení Páně do chrámu

Sobota 3. února

Sv. Blažej, sv. Ansgar (svatoblažejské požehnání)

Pondělí 5. února

Sv. Agáta

Sobota 10. února

Sv. Scholastika

Středa 14. února

Popeleční středa

Čtvrtek 22. února

Svátek Stolce sv. Petra

Poděkování za tříkrálovou sbírku 2018

Letos se vybíralo v naší lokalitě v těchto obcích: Brandýs n. L., Stará Boleslav (dohromady 50 296 Kč), Zápý (1 180 Kč), Lázně Toušeň (7 641 Kč), Svémyslice (1 750 Kč), Zeleneč (1 100 Kč). Poprvé se vybíralo i ve Dřísech (7 150 Kč) a na Lhotě (4 198 Kč). Celkem se vybralo 73 315 Kč.

Výnosy sbírky budou rozděleny takto: 35 % zůstane na kontě Charity Česká republika (5 % na režijní náklady a 30 % pro humanitární potřeby u nás i ve světě). Zbýlých 65 %, tj. 47 655 Kč, se vrátí zpět na účet Farní charity. Polovina této částky, tj. 23 827,50 Kč, bude použita jako podpora projektu Azylový dům sv. Gerarda. Druhá polovina bude určena k podpoře sociálních potřeb vytipovaných sociálně slabých rodin a jednotlivců v místech, kde se v rámci Tříkrálové sbírky 2018 v naší lokalitě vybíralo.

Loni byla z účtu Farní charity podpořena akce „Školní krabička“ (pomůcky pro 10 sociálně slabých dětí) částkou 9 808 Kč a za 6 279 Kč byly nakoupeny vánoční dárky (nabíjecí baterky, čepice, rukavice a reflexní proužky) pro 25 lidí bez domova a sociálně slabých. Chtěl bych upřímně poděkovat všem, kteří podpořili Tříkrálovou sbírku 2018 ať už finančním příspěvkem či dobrovolnickou pomocí s realizací sbírky.

Petr Krejčířek
FCH Brandýs n. L. – St. Boleslav

Zapadlé jubileum k zamyšlení

Do jubilejního roku 2018 spadá výročím také jedna zasutá událost z roku 1338. Ačkoli připomínka je ryze místní – týká se Staré Boleslavi a Toušeně – význam jejího duchovního rozměru a dopadu se klene přes celých 680 let. Dokonce ve dvou směrech: jednak v historickém otisku do života a díla českého krále a římského císaře Karla IV., jednak v míře upozornění na sílu moudrostí, které lze čerpat z biblických textů.

Nevíme přesně, zda Karel jako mladý moravský markrabě vykonal svou první pouť do Staré Boleslavi roku 1338 na jaře, nebo na podzim. Jisté je pouze, že toho roku po návratu do Čech pojal úmysl navštívit místo mučednické smrti hlavního zemského patrona, po němž sám nosil křestní jméno Václav. Jméno Karel přijal až při biřmování. Nevíme ani, zda úmysl pouti do Staré Boleslavi byl rozhodujícím důvodem Karlovy cesty do Polabí již dříve, nebo zda vznikl až za Karlova pobytu na hrádku Toušeni, který tehdy držel Karlův o málo starší vrstevník Ješek z Michalovic. Karlovi bylo dvaadvacet. Znali se z nedávné křížové výpravy krále Jana Lucemburského do Litvy. Stará Boleslav je z Toušeně na dohled, je bez obtíží dostupná pěšky i koňmo. V roce 1338 se však stalo víc. Slovy kronikáře Beneše Krabice z Veitmile:

„Potom se moravský markrabí Karel vrátil do Čech. A když se jednou vrátil z Boleslavě do Toušeně a ukládal se k spánku, přepadla ho silná představa o zpracování homilie na evangelium »Podobno jest království nebeské

pokladu skrytému v poli«, jež se čte v den svatě Ludmily. A probudiv se ze spánku, diktoval a psal, jak následuje...“

A slovy, která tuto zprávu doplňují ve vlastním životopisu Karla IV.: „Když jsme poté dorazili do Čech, stalo se, že jsme přijeli ze Staré Boleslavi do Toušeně. Za usínání nás silně přemohly úvahy o evangeliu »Nebeské království se podobá pokladu skrytému v poli« atd., které se čte v den svatě Ludmily. A tak jsem ve snu o tom podobenství uvažoval a začal si je rozebírat. Po probuzení jsem podřel v paměti obsah začátku toho evangelia, a tak jsem s pomocí a milostí Boží dokončil výklad, který začíná slovy »Nebeské království se podobá« atd. Bratři! Slova svatých evangelíí nikdo nedokáže plně vyložit, protože jejich smysl je tak hluboký, že nikdo nemůže plně pochopit vznešenost jejich pravd a dostatečně vysvětlit jejich význam. K tomu poznamenává ve svém listě Pavel: »Jak nedohledná je hloubka Božího bohatství, Boží moudrosti a poznání. Jak nepředvídatelné jsou Boží soudy a nevystopovatelné Boží cesty!« A ve stejném listě: »Poznal snad někdo úmysly Páně a stal se Jeho rádcem?« Proto s Boží pomocí a milostí, od níž »shůry sestupuje všechno dobro a každý dokonalý dar«, jak ve svém listě píše Jakub, chtěl bych vám napsat víc, abyste tomu svatému evangeliu porozuměli, a prosím vás, moji nejdražší, abyste má slova přijali bratrsky a uvažovali o nich upřímně a s čistým srdcem.“

Následující Karlův výklad o Ježíšově

přirovnání nebeského království k pokladu skrytému v poli, k perle a k síti vhozené do vody je mnohonásobně hlubší a rozměrnější, než by kdokoli neznalý odhadoval: v životopisu tvoří tři obsáhlé kapitoly XI, XII a XIII. Poskytuje náročné, ale promyšlené, strhující čtení, opřené o spolehlivou znalost biblických textů – evangelia Matoušova, Lukášova a Janova, listu Jakubova, Římanům a Galatským a Zjevení Janova a ze Starého zákona proroctví Jeremiášova, knihy Danielovy a Žalmů. Cituje i z myšlenek svatého Augustina.

Ve snaze zachytit a vyložit toušeňský sen Karel IV. nachází další a další pevné opěrné body a nové příklady, kterými se postupně přibližuje k nacházení bohulibých povahových rysů a moudrých postojů dobrého vladaře. Dobrý vladař má být ve světle Karlova toušeňského snu jako dobrý učitel: žít ve shodě s Božím zákonem a být příkladem v jednotě slov a činů: „Jen takoví učitelé jsou oněmi moudrými učiteli, o kterých čteme u Daniela: »Ale ti, kteří vyučují jiné, zaskvějí se jako blesk oblohy, a ti, kteří povedou jiné ke spravedlnosti, budou zářit jako hvězdy navždy, navěky.«"

Karlova vůbec první pouť do Staré Boleslavi je tak jedinečně spojena s posledním z trojice Karlových klíčových snů. Prvý se Karlovi dostavil v 17 letech v Terenzu – po něm si předsevzal mravný život. Druhý nastal v 19 letech v Praze – po něm si uvědomil nadpozemskou sílu Božích znamení. Třetí prožil ve 22 letech v Toušeni – po něm se rozhodl žít v souladu s Božím zákonem a stát se dobrým vladařem a příkladem následovníkům.

O souvislostech tohoto předsevzetí, o obratu v myšlení, chování a jednání nejvýznamnějšího českého krále je početná literatura. Jen zřídka její autoři poznamenávají, že v základu stojí staroboleslavská pouť a toušeňský sen. Příklad k promýšlení biblických textů ale trvá i bez vztahu k našim dvěma místům. To jen my máme onu výhodu navíc: víme, že tímto krajem prochází nejen svatováclavské a mariánské požehnání, ale také zjevení moudrosti.

Jan Králík

Další souvislosti, citace a překlady ke Karlovu toušeňskému snu lze souhrnně nalézt v knižní publikaci Toušeň v době Karla IV., vydané Okrašlovacím spolkem v Lázních Toušeni.

Skoky

Věřím, že místa posvěcená se liší od zbytku světa. Že místa, kde se modlily k Bohu generace věřících, místa, kde se kde se hostie a víno stotisíckrát proměnily v tělo a krev Krista Pána, jsou výjimečná. Jako by stopa víry těch generací proměňovala a zušlechťovala ta místa, kostely, chrámy, kaple... Tam, kde kdysi kostel býval, otisk svátostí doznívá ještě dlouho. Nakonec se možná všechno ztratí, po mnoha desetiletích nebo staletích, když v paměti lidí už nejsou žádné vzpomínky. Ale i tak zůstane v krajině jizva.

Po Čechách je mnoho jizev. Některé mají na svědomí husitské války, další sekularizace za panování Josefa II. A rány zatím nezhojené zůstaly po kostelích zničených v dobách komunismu. Když se vrátila demokracie, mysleli jsme si, že ty kostely, které se jí dožily, už mají vyhráno. Bohužel to nebyla pravda. Jsou svatyně, které vcelku v dobrém stavu přežily období totality, ale pak je v devadesátých letech naprosto zdevastovaly nájezdy zlodějů. Mezi takové patří poutní kostel ve Skokách.

Skoky byly až do 18. století obyčejná vesnice bez kostela. Skočtí chodili na mše do Žlutic, což bylo dost daleko, a tak nejspíš bohoslužby zanedbávali. Žlutický farář jim promluvil do duše, že by měli vystavět ve Skokách aspoň kapli, na vlastní náklady samozřejmě. Skockým se moc nechtělo, pouze jeden z nich, sedlák Adam Leinert, prý po zjevení Panny Marie ve snu, se rozhodl kapli postavit. Nechal také vymalovat kopii

pasovské Madony na hlavní oltář. Kaple Panny Marie Pomocné byla vysvěcena v září 1717.

Lidé z okolí se chodili do kaple modlit a v krátké době se událo několik nevysvětlitelných uzdravení. Poutníci se začali počítat na stovky, brzy na tisíce ročně. Už ve 30. letech 18. století arcibiskupská komise vyšetřovala zázračná uzdravení a vyslyšení modliteb a prohlásila skocký obraz Panny Marie za dobrotivý a dobročinný. Pověst „Panenky Marie Skákavé“ se šířila, poutníci přicházeli i ze vzdálených míst a malá kaple nestačila. Monumentální barokní kostel Navštívení Panny Marie byl dokončen ve 40. letech 18. století. Počty poutníků v dalších letech dosahovaly několika desítek tisíc ročně.

Poutě byly omezeny zákony Josefa II. a na několik desetiletí to znamenalo úpadek poutního místa. Na počátku 20. století získal patronát nad Skoky tepelský klášter a premonstráti se zasloužili o obnovení poutní tradice. Bohužel, ne nadlouho. Skocký poutní kostel čekala ve druhé polovině 20. století rána za ranou. Nejdřív to bylo vysídlení německého obyvatelstva. Potom uzavření kláštera v Teplé a internace řeholníků. Následovalo omezování poutí, zákaz prodávání občerstvení, záměrné poškozování cest do Skoků, aby se poutě ztížily.

V šedesátých letech pak přišla zkáza vesnice Skoky. Žlutická přehrada odřízla obec od světa. Byla přerušena jediná přístupová silnice i elektrické vedení. Předtím byla vesnice, až na jednu obyvatelku,

zcela vystěhována a domy srovnány se zemí. Kostela se sice zkáza netýkala, dokonce byl počátkem sedmdesátých let opraven a dostal novou střešní krytinu. Zůstal však jen chátrající památkou stojící o samotě, daleko od lidských obydlí.

Rok 1989 našel kostel ještě v relativně dobrém stavu. Teď už nikdo nebránil pořádání poutí. Premonstráti se vrátili do Teplé a kostel jim byl svěřen do správy. Bohužel, odlehlá poloha poutního místa se stala velkým lákadlem pro zloděje. Nejdřív zmizely sochy a obrazy, potom zloději vjeli do kostelní lodi nákladákem a strhli oltář. Ve snaze zabránit devastaci byl dokonce na několik let zazděn vchod do kostela a poutě byly zcela zrušeny. Ani to nepomohlo. V roce 2006 zloději mědi rozřezali bání kostelních věží a pokusili se měděný plech strhnout a odvézt. Jeden z nich se při-

tom zřítel z věže. Jeho podivuhodnou záchranu mnoho lidí připisuje přímluvě Skocké Panny Marie.

Díky darům a dotacím státu a Karlovarského kraje byl kostel v posledních 10 letech aspoň provizorně zajištěn a opět se v něm konají poutě. Ve spolupráci s premonstráty se o poutní místo stará spolek Pod střechou, který dbá na to, aby poutníci a výletníci mohli kostel v letních měsících navštěvovat a upravuje okolí kostela. Až někdy budete mít cestu kolem, zastavte se ve Skokách. Je to místo posvěcené, ale hluboce zraněné. Zraněné ne ve válkách a totalitních režimech minulosti, ale v naší demokratické, pokojné a bohaté současnosti. A možná i na nás záleží, jestli budou Skoky dál žít nebo jestli se z nich stane jen jizva v krajině.

Monika Pecková

Evropské setkání mládeže

„Pout' důvěry na zemi“ koncem sedmdesátých let zahájil bratr Roger z francouzské ekumenické komunity Taizé s myšlenkou, že různé způsoby porozumění a následování Krista nejsou překážkou společné cesty křesťanů. Kontakt a dialog lidí z různých církví může naopak přispět k vzájemnému obohacení a posílení světového společenství.

Minulé evropské setkání mládeže pořádané komunitou Taizé se konalo ve švýcarské Basileji od 28. prosince 2017 do 1. ledna 2018. Z naší farnosti se jej účastnila skupinka mladých, která se s námi podělí o své dojmy a zážitky v příštím čísle.

Předloňské setkání se konalo v lotyšské Rize a na rok 2018 se evropské setkání chystá v Madridu.

Pravidelný pořad bohoslužeb

Brandýs n. L., kostel Obrácení sv. Pavla	Út, St 18.00, Čt 9.00, Pá 18.00, Ne 8.30
Lázně Toušeň, kostel sv. Floriána	Ne 10.30
Svémýslice, kostel sv. Prokopa	Ne 14.30
Zápy, kostel sv. Jakuba	1. sobota v měsíci 16.15
Mratín, kostel sv. Michala	2. sobota v měsíci 16.15
Sluhy, kostel sv. Vojtěcha	3. sobota v měsíci 16.15

Bohoslužby v okolních farnostech

St. Boleslav, sv. Václava	Po, St, So 9.00, Út, Pá 18.00, Ne 9.00, 18.00
Čelákovice, Nanebevzetí P. Marie	Ne 9.30
Mochov, sv. Bartoloměje	Ne 8.00 (mimo 1. neděli v měsíci)
Nehvizdy, sv. Václava	Ne 11.00 (mimo 1. neděli v měsíci)
Chvaly, sv. Ludmily	Út, Čt, Pá 18.30, St, So 8.30, Ne 8.30, 18.30
